

# **REFERAT Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt Samarbejde d. 22-11-2019**

**Mødedato** Fredag d. 22. november 2019 kl. 12:45

**Mødested** Mødelokale 1

## **Indholdsfortegnelse**

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temadrøftelse om dansk-tysk samarbejde.....	4
Udmøntning af budget 2019 til samarbejdet med Schleswig-Holstein.....	6
Status på Interreg programmeringsarbejdet 2021-2027.....	9
Aktuelle sager.....	11
Næste møde.....	12

# **Punkt 1: Godkendelse af dagsorden**

18-000242

## **sagsfremstilling**

### **1. Godkendelse af dagsorden**

Åbent

### **Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde**

Brevid: 3917225

**Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde fredag den 22. november 2019, pkt. 1**

Dagsorden godkendt.

Per Nørhave (O) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## Punkt 2: Temadrøftelse om dansk-tysk samarbejde

18-000851

### sagsfremstilling

## 2. Temadrøftelse om dansk-tysk samarbejde

Åbent

### Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevid: 4196691

#### Resume

Region Sjælland arbejder for at skabe ensartet sammenhængende strategisk retning på tværs af Femern Bælt geografien. Både i direkte partnerskaber med tyske aktører samt via forskellige organisationer. Udvalget har inviteret Danmarks ambassadør i Berlin, Friis Arne Pedersen samt gæster til at drøfte perspektiver på det dansk-tyske samarbejde med udgangspunkt i Region Sjællands geografi.

#### Sagsfremstilling

Danmarks ambassadør i Berlin, Friis Arne Petersen, samt øvrige gæster er inviteret af udvalget for at drøfte, hvilke signaler der sendes fra Berlin om Femern Bælt-forbindelsen og samarbejdet med den danske side i sin helhed. I tillæg til dette ønsker udvalget at drøfte perspektiver på, hvordan samarbejdet med den tyske side kan intensiveres med overgangen til anlægsfasen for den faste forbindelse. Region Sjælland er optaget af, at arbejde for forberedelsen af en tættere fælles dansk-tysk fremtid frem mod 2028, hvor forbindelsen forventes færdig.

#### Baggrund

Drøftelsen skal ses i lyset af, at den danske regering og forligspartierne bag Femern Bælt-forbindelsen i starten af 2019 fremrykkede investeringer for i størrelsesordenen af 6 mia. kr. knyttet til konstruktionen af den faste Femern Bælt-forbindelse. Med udsigten til at en Femern Bælt-forbindelse kan stå færdig i 2028 er der behov for, at samarbejdet på tværs af grænsen bringes ind i en ny fase. Der skal i højere grad fokuseres på at skabe en integreret grænseregion på tværs af Femern Bælt. Skal dette lykkes på tværs af den dansk-tyske geografi, så er der behov for tætte samarbejder inden for bl.a. arbejdsmarked, uddannelse, turisme og erhvervsliv.

#### Region Sjællands væsentligste samarbejder med tyske partnere

Region Sjælland arbejder både i direkte partnerskaber med tyske aktører samt via forskellige organisationer for at skabe ensartet sammenhængende strategisk retning på tværs af Femern Bælt geografien. Her arbejdes for, at både anlægs- og driftsfasen for den faste forbindelse skal medvirke til at skabe størst mulig vækst, udvikling samt integration på tværs af geografien i samarbejder mellem kommuner, region, virksomheder og videninstitutioner på begge sider af bæltet.

#### Samarbejde med delstaten Schleswig-Holstein

Region Sjælland har indgået en samarbejdsaftale med delstaten Schleswig-Holstein. Der er udarbejdet en fælles handlingsplan for 2019/20. På tværs af de to organisationer er der i handlingsplanen 2019/20 sat fokus på seks fælles indsatser og mål, som der arbejdes sammen om at indfri. Målene er:

1. Etablering af grænsependlerkontor i Femern Bælt regionen

Mål: Etablering af en grænsependlerfunktion fra 2020

2. Forberedelse af Interreg 6 (2021-2027)

Mål: Påbegyndelse af selve programmeringsarbejdet senest til sommeren 2020.

3. Lokal forankring af Fehmarnbelt Days 2020

Mål: Sikre en forankring af Fehmarnbelt Days blandt lokale aktører

4. Grænseoverskridende Femern Bælt partnerskab

Mål: Et grænseoverskridende Femern Bælt Partnerskab i 2020

5. Strategiske og politisk forankrede Interreg-projekter

Mål: Udvikling af mindst ét strategisk projekt, som er politisk forankret, i hvert af årene 2019 og 2020

6. Fornyelse af samarbejdsaftalen mellem delstaten Schleswig-Holstein og Region Sjælland

Mål: Indgåelse af en ny samarbejdsaftale i forbindelse med udarbejdelsen af handlingsplanen for 2021-2022.

#### Organisatoriske samarbejder med Tyskland

I den grænsenære geografi er det dansk-tyske Interregprogram et vigtigt værktøj til at understøtte samarbejdet over landegrænsen. Programmet er med til at understøtte samarbejder for vækst, udvikling og samhørighed i det fælles dansk-tyske geografi. Derfor er der på tværs af geografien et tæt samarbejde om indretningen af Interregprogrammet i den nye programperiode.

Region Sjælland har været blandt initiativtagerne til STRING, som er et grænseregionalt politisk korridorsamarbejde med Hamborg, Slesvig-Holsten samt en række øvrige svenske og norske parter. STRING har fokus på at skabe en trafikal

korridor mellem Oslo og Hamborg samt at skabe udvikling og en grøn vækstkorrridor. Femern Bælt-forbindelsen har været omdrejningspunkt for samarbejdet.

I regi af Greater Copenhagen er Region Sjælland medunderskrivere på en fælles erklæring, om at styrke det regionale samarbejde mellem Metropolregion Hamborg og Greater Copenhagen. Den fælles erklæring skal medvirke til at øge bæredygtig vækst, beskæftigelse samt udvikling i den fælles metropolregion. Erfaringen fra Øresundsbroen viser, at faste forbindelser over landegrænser kan fremme vækst og velstand gennem øget økonomisk integration.

På tværs af kommuner, kreise, byer, interesseorganisationer og virksomheder har der derudover siden 2009 været etableret et samarbejde i Femern Bælt Komiteen, som netop har haft til formål at understøtte udviklingen af Femern Bælt regionen til en velintegreret og konkurrencedygtig region.

### **Økonomi**

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde drøfter Region Sjællands perspektiv på det dansk-tyske samarbejde.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

### **Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde fredag den 22. november 2019, pkt. 2**

Sagen drøftet.

Per Nørhave (O) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

# Punkt 3: Udmøntning af budget 2019 til samarbejdet med Schleswig-Holstein

15-000866

## sagsfremstilling

### 3. Udmøntning af budget 2019 til samarbejdet med Schleswig-Holstein

Åbent

#### Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde BreviD: 4193243

##### Resume

I 2019 er der afsat en pulje på 1,8 mio. kr. til implementeringen af Region Sjællands handlingsplan med delstaten Schleswig-Holstein. Udvalget forelægges forslag til finansiering af tre indsatser. Forslagene forelægges til godkendelse.

##### Sagsfremstilling

Med henblik på at udnytte vækst- og udviklingspotentialer omkring Femern Bælt-forbindelsen, blev der i budgetaftalen for 2019 afsat 1,8 mio. kr. af de regionale udviklingsmidler til implementering af handlingsplanen med Schleswig-Holstein. Midlerne skal understøtte udrulning af handlingsplanens aktiviteter og projekter. Udvalget har på mødet den 22. august 2019 udvalgt tre overordnede indsatser. Det drejer sig om:

1. Aktiv rolle i forhold til Fehmarnbelt Days 2020 (400.000 kr.)
2. Udvikling af grænsependlerfunktion med forankring i Femern Bælt regionen (1.000.000 kr.)
3. Interessevaretagelse i forhold til Interreg 6A Deutschland-Danmark (400.000 kr.)

Nedenfor forelægges forslag med indstilling om finansiering fra de regionale udviklingsmidler til indsatserne.

##### 1. Aktiv rolle i forhold til Fehmarnbelt Days 2020

I handleplanen med den tyske delstat Schleswig-Holstein er det et mål at sikre forankring af Fehmarnbelt Days 2020 blandt lokale aktører. Fehmarnbelt Days 2020 vil bestå af både en borgerfestival og en konference. Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde er inviteret til at deltage i både borgerfestival og konference. De ansøgte midler skal bidrage til en succesfuld gennemførelse af Fehmarnbelt Days 2020, herunder bidrage til den lokale og regionale forankring blandt regionens aktører. Administrationen foreslår følgende to aktiviteter til udmøntning af midlerne:

##### *Aktivitet 1a*

Som partner og medarrangør foreslås midler afsat til at understøtte arrangementets fællessekretariat, der er placeret hos Entwicklungsgesellschaft Ostholstein. Formålet er at sikre en hensigtsmæssig planlægning og afvikling af Fehmarnbelt Days 2020.

Indsatsens finansiering:

	Ansøgt beløb	Støtteprocent
Regionale udviklingsmidler	250.000 kr.	6%
Anden medfinansiering	4.050.000 kr.	94%
Samlet finansiering	4.300.000 kr.	100%

Leadpartner er Entwicklungsgesellschaft Ostholstein og partnere er Land Schleswig-Holstein, Kreis Ostholstein, Fehmarnbelt Business Council, Femern Bælt Komitéen, IHK Lübeck, Femern A/S, STRING, Region Sjælland.

##### *Aktivitet 1b*

Herunder søges om midler til at understøtte lokale og regionale partners tilstedeværelse under Fehmarnbelt Days 2020. Indsatsen er målrettet aktører, som ikke har midler i egne budgetter til deltagelse. Resultatet bliver, at fire til seks regionale/lokale Region Sjælland aktører får mulighed for at deltage med stande eller arrangementer på Fehmarnbelt Days 2020. Projektbeskrivelsen er *vedlagt*.

Indsatsens finansiering:

	Ansøgt beløb	Støtteprocent
Regionale udviklingsmidler	150.000 kr.	100%
Anden medfinansiering	0 kr.	0%
Samlet finansiering	150.000 kr.	100%

Hovedansøger er Femern Bælt Development. Aktørkredsen fastlægges i dialog med Region Sjællands administration.

### *Administrationens vurdering*

Administrationen vurderer, at ansøgningerne under aktivitet 1a og 1b vil bidrage til en succesfuld gennemførelse af såvel borgerfestival og hovedkonferencen samt til målet, om at sikre en stærk lokal forankring af Fehmarnbelt Days 2020 blandt lokale aktører.

### 2. Udvikling af grænsependlerfunktion med forankring i Femern Bælt regionen

I handleplanen med den tyske delstat Schleswig-Holstein er det et mål at etablere en grænsependlerfunktion fra 2020. Med igangsættelsen af anlægsfasen for den faste Femern Bælt forbindelse opstår der et øget behov for arbejdskraft inden for mange brancher og deraf et efterspørgselsbehov på pendlervejledning frem mod åbningen af den faste Femern-forbindelse i 2028.

Indsatsen skal lette arbejdskraftens mobilitet på tværs af grænsen mhp. at sikre færrest mulige vakante stillinger. Indsatsen skal derfor opbygge og udvikle en lokal grænsependlerfunktion, der kan vejlede, om lokale arbejdsmarkedsforhold m.m. ved at arbejde i den modsatte geografi og skal sikre en partnerskabs- samt finansieringsmodel, der kan være levedygtig udover bevillingsperioden. Funktionen skal styrke Femern Bælt regionen, som en tæt integreret grænseregion, når geografien er landfast i 2028. Projektbeskrivelsen er *vedlagt*.

Indsatsens finansiering:

	Ansøgt beløb	Støtteprocent
Regionale udviklingsmidler	1.000.000 kr.	100%
Anden medfinansiering	0 kr.	0%
Samlet finansiering	1.000.000 kr.	100%

Region Sønderjylland – Schleswig Regionskontor & Infocenter er hovedansøger, som organisatorisk har hjemsted i Aabenraa Kommune. En del af indsatsen er at etablere en partnerkreds, der kan sikre finansiering af initiativet på sigt.

### *Administrationens vurdering*

Administrationen vurderer, at ansøgningens aktiviteter vil bidrage til, at målet om at etablere af en grænsependlerfunktion fra 2020 kan nås. Bevillingsmodtager er anerkendt for at løse opgaven i den vestlige dansk-tyske geografi i dag. Et stærkt argument er at samle vejledningsfunktionen for hele den dansk-tyske geografi mhp. at rådgive om og løse udfordringer knyttet til arbejdsmarkedet. Én samlet vejledningsfunktion vil kunne sikre opsamling af vigtig viden mhp. at yde den bedste vejledning til brugerne. Administrationen er i dialog med ansøger om udformningen af indsatsen.

### 3. Interessevaretagelse i forhold til Interreg 6A Tyskland-Danmark

I handleplanen med den tyske delstat Schleswig-Holstein er det et mål at forberede de kommende Interreg-programmer for perioden 2021-2027 og programmeringsarbejdet skal være i gang senest sommeren 2020. Den kommende strukturfondsperiode er stort set sammenfaldende med byggeperioden for den faste forbindelse. Det er vigtigt, at det kommende dansk-tyske Interreg program kan være med til at udnytte de potentialer, der følger med etableringen af den faste forbindelse både under og efter selve byggeperioden.

Indsatsen skal sikre, at det dansk-tyske Interreg program fremadrettet vil være et endnu mere effektivt værktøj til at løfte strategiske indsatser på tværs af grænsen. Programmet skal forenkles ift. organisering, indhold og struktur, så programmet i højere grad kan skabe vækst, udvikling og samhørighed i den dansk-tyske grænseregion.

Fælleserklæringen, der blev indgået mellem partnerne i Sønderborg den 17. september 2019, danner grundlag for programmeringsarbejdet (se dagsordenens sag nr. 4).

Region Syddanmark er dansk tovholder på indsatsen og øvrige partnere er, Land Schleswig-Holstein, kreisene Ostholstein, Plön, Nordfriesland, Rendsburg-Eckernförde og Schleswig-Flensburg samt byerne Flensburg, Kiel, Lübeck, Neumünster og Region Sjælland.

Indsatsens finansiering:

	Ansøgt beløb	Støtteprocent
Regionale udviklingsmidler	400.000 kr.	13%
Anden medfinansiering	2.700.000 kr.	87%
Samlet finansiering	3.100.000 kr.	100%

Indsatsen vil derudover rumme medgået tid fra alle parter. Her også Interreg 5A administrationen, hvis de har mulighed for det inden for eget budget.

### *Administrationens vurdering*

Administrationen vurderer, at ansøgningens aktiviteter vil bidrage til, at nå målet om at forberede de kommende Interreg-programmer for perioden 2021-2027. Det er et veletableret partnerskab om bordet, som med fælleserklæringen er enige om retningen for arbejdet med det nye Interreg-program.

### **Økonomi**

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

## **Indstilling**

Administrationen indstiller, at

1. der ydes tilskud på 250.000 kr. fra de regionale udviklingsmidler i 2019 til sekretariatet for Fehmarnbelt Days 2020 v/Entwicklungsgesellschaft Ostholstein til indsatsen ”aktiv rolle i forhold til Fehmarnbelt Days 2020”.
2. der ydes tilskud på 150.000 kr. fra de regionale udviklingsmidler i 2019 til Fonden Femern Belt Development til indsatsen ”aktiv rolle i forhold til Fehmarnbelt Days 2020”.
3. der ydes tilskud på 1.000.000 kr. fra de regionale udviklingsmidler i 2019 til Region Sønderjylland – Schleswig Regionskontor & Infocenter til indsatsen ”*Pendlerfunktion i Femern geografien*”.
4. der ydes tilskud på 400.000 kr. fra de regionale udviklingsmidler i 2019 til Region Syddanmark til indsatsen ”Interessevaretagelse i forhold til Interreg 6A Deutschland-Danmark”.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

**Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde fredag den 22. november 2019, pkt. 3**

Indstillingen fulgt.

Per Nørhave (O) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## **Bilag**

Lokale og regionale aktørers deltagelse i FBD2020

Ansøgning Femern pendlerfunktion 2020-2021

# Punkt 4: Status på Interreg programmeringsarbejdet 2021-2027

17-001375

## sagsfremstilling

### 4. Status på Interreg programmeringsarbejdet 2021-2027

Åbent

#### Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde Brevid: 4195859

##### Resume

Udvalget orienteres om status på udviklingen af de kommende Interreg-programmer 2021-2027. Udvalget har tidligere besluttet, at de ønsker at bevare de nuværende programgeografier, og Region Sjælland indgår i arbejdet med dette udgangspunkt.

##### Sagsfremstilling

EU's kommende strukturfondsperiode for 2021-2027 nærmer sig og dermed også starten på de nye Interreg-programmer. Programmerne er særdeles vigtige for Region Sjælland, da de bruges til at finansiere regionens politiske satsninger i forbindelse med f.eks. Femern Bælt regionen og Greater Copenhagen.

Udvalget har på et tidligere møde besluttet, at de ønsker at bevare de nuværende programgeografier. På den baggrund er arbejdet med programmerne igangsat.

##### Interreg Deutschland-Danmark

Udviklingen af et nyt dansk-tysk program er langt fremme. Det skyldes ikke mindst, at Region Sjælland har haft fokus på at opbygge et stærkt samarbejde mellem de danske og tyske partnere.

Den 17. september 2019 blev der afholdt et møde i Sønderborg mellem de nuværende programpartnere, delstaten Schleswig-Holstein og Erhvervsstyrelsen. Evan Lynnerup og Freddy Blak og repræsenterede Region Sjælland. På mødet vedtog parterne en fælleserklæring, som indeholder principper og rammer for et kommende Interreg 6A-program.

Fælleserklæringen er en forudsætning for succes for et kommende program og er dermed en stor sejr for partnerkredsen.

I erklæringen lægges blandt andet vægt på, at det kommende program skal være så fleksibelt og attraktivt for aktørerne som muligt og at det skal kunne rumme både store strategiske satsninger og mindre, borgernære aktiviteter. Både de administrative byrder og de administrative omkostninger skal minimeres, og projektpartnere udenfor geografien skal kunne deltage i projekter, når deres deltagelse skaber merværdi for programgeografien.

Selve udformningen af programmet igangsættes i november/december 2019 og afsluttes i december 2020. Arbejdets succes afhænger naturligvis af, at man både på europæisk og nationalt niveau bakker op om de nuværende Interreg-geografier. Det afklares inden for de kommende måneder, men der har været behov for at igangsætte programudviklingen for at nå at være klar til, at de nye programmer træder i kraft i 2021.

Administrationen har udarbejdet et forslag til budget for programmeringsarbejdet, som er til politisk godkendelse hos de involverede partnere (se dagsordenens sag nr. 3). Fælleserklæringen med bilag er *vedlagt*.

##### Interreg Øresund-Kattegat-Skagerrak

Region Sjællands interesser i Øresund-Kattegat-Skagerrak programmet varetages i vid udstrækning gennem Greater Copenhagen samarbejdet. På et bestyrelsesmøde i Greater Copenhagen den 4. juni 2019 blev det besluttet at igangsætte en indsats, som skal sikre sammenhæng mellem Greater Copenhagen-prioriteter og udformningen af det kommende Interreg-program for 2021-2027.

Der blev i den forbindelse afsat ca. 450.000 kr. til en kortlægning af fundingmulighederne i det nuværende Interreg-program og fælles Greater Copenhagen-ønsker til det nye program. Region Skåne er initiativtager og tovholder på opgaven.

##### Interreg South Baltic

Programmeringsarbejdet er endnu ikke igangsat i South Baltic programmet, hvilket blandt andet skyldes, at det er et af de programmer, hvor der er størst usikkerhed om, hvordan geografien for programmet skal se ud.

Den 19. november 2019 er de nationale delegationsledere inviteret til et uformelt møde i Polen omkring det fremtidige program. Fra Danmark deltager Erhvervsstyrelsen sammen med Bornholms Regionskommune. Region Sjælland er i tæt dialog med Bornholm og afgiver kommentarer forud for mødet med udgangspunkt i et ønske om at bevare de nuværende geografier.

##### **Økonomi**

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

##### **Indstilling**

Administrationen indstiller, at,

1. Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde tager orienteringen til efterretning.

2. Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde bakker op om den dansk-tyske fælleserklæring.

Sagen afgøres af Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde.

**Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde fredag den 22. november 2019, pkt. 4**

Indstilling fulgt.

Per Nørhave (O) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## **Bilag**

Fælleserklæring Interreg 6A

bilag 1 læringspunkter fra Interreg 5A

bilag 2 den videre proces

## **Punkt 5: Aktuelle sager**

18-000242

**sagsfremstilling**

### **5. Aktuelle sager**

Åbent

#### **Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde**

Brevid: 3917226

Per Nørhave (O) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.

## **Punkt 6: Næste møde**

18-000242

### **sagsfremstilling**

#### **6. Næste møde**

Åbent

#### **Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde**

Brevid: 3917227

Næste møde i udvalget afholdes den 9. januar 2020 kl. 14.00-16.00.

**Behandling i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejde fredag den 22. november 2019, pkt. 6**

Næste møde afholdes den 9. januar 2020.

Per Nørhave (O) og Christian Wedell-Neergaard (C) deltog ikke i Udvalget for Femern Bælt, Greater Copenhagen og internationalt samarbejdes behandling af sagen.